

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 236/2014
01.04.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Веска Крстајића и Предрага Глигоријевића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног А.Х., због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног А.Х., адвоката Ј.Т. из Б., поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду Посл.бр. 18 К 7162/2012 од 04.06.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 бр. 5226/2013 од 14.11.2013. године, у седници већа одржаној дана 01.04.2014. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног А.Х, адвоката Ј.Т., као основан у односу на повреду кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, па се ПРЕИНАЧУЈУ правноснажне пресуде Првог основног суда у Београду Посл.бр. 18 К 7162/2012 од 04.06.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 бр. 5226/2013 од 14.11.2013. године, тако што Врховни касациони суд:

окривљеног А.Х., са личним подацима као у првостепеној пресуди, оглашава

КРИВИМ

што је:

у временском периоду од 22.06.2008. године па до 30.03.2010. године у Б., у стању урачунљивости, свестан свога дела и његове забрањености, хтео његово извршење применом насиља претњом да ће напасти на живот и тело члана своје породице-супруге Х.М. са којом живи у заједничком домаћинству и безобзирним понашањем угрозио њено спокојство, телесни интегритет и душевно стање, при чему је користио средство подобно да тело тешко повреди и здравље тешко наруши, тако што је дана 22.06.2009. године око 7,00 часова рекао оштећеној „...“, сад ћу да те убијем“, затим је са кревета повукао на под и шутирао је „кломпама“ марке „...“ у пределу њених ногу, након чега је за оштећеном потрчао у двориште и том приликом

јој задао ударац у пределу леве дојке, дана 26.04.2009. године песницом десне руке ударио оштећену у пределу леђа, дана 31.08.2009. године упутио претњу оштећеној рекавши јој „нећу ја више да прљам руке, платићу људе да те убију“ и да ће да јој вади очи једно по једно затим је избацио у двориште, дана 30.03.2010. године током вербалног конфликта, а након што се њихова заједничка малолетна ћерка расплакала оштећеној обратио речима :“..., јер видиш шта радиш детету“, затим је гађао флашама које су стајале на столу, ухватио за браду и угурао у купатило одакле је оштећена успела да побегне и обавести полицију,
-чиме је извршио кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика,
за које дело Врховни касациони суд окривљеном А.Х., на основу чл. 4, 45, 54, 64, 65. и 66. Кривичног законика, ИЗРИЧЕ

УСЛОВНУ ОСУДУ

тако што му утврђује казну затвора у трајању од 5-пет месеци и истовремено одређује да се ова казна неће извршити ако окривљени за време од 2-две године по правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, а у осталом непреиначеном делу наведене пресуде остају неизмењене,
док се захтев за заштиту законитости ОДБИЈА као неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1. Законика о кривичном поступку, а у осталом делу ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду Посл.бр. 18 К 7162/2012 од 04.06.2013. године, окривљени А.Х. оглашен је кривим за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика (КЗ) и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6-шест месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити ако окривљени за време од 2-две године не учини ново кривично дело, с тим да се у случају опозива условне осуде у утврђену казну има се урачунати казна затвора у трајању од 10-десет дана којом се замењује новчана казна у износу од 10.000,00 динара по решењу Градског судије за прекршаје Уп-237028/08 од 04.06.2009. године, рачунајући сваких започетих хиљаду динара новчане казне као један дан затвора. Истом пресудом окривљени је обавезан на плаћање суду паушала у износу од 5.000,00 динара и трошкова кривичног поступка у износу од 15.000,00 динара, све у року од 15 дана од правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је оштећена М.Х. упућена на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева.

Апелациони суд у Београду, пресудом Кж1 бр. 5226/2013 од 14.11.2013. године, одбио је као неосновану жалбу браниоца окривљеног А.Х., адвоката Ј.Т. и пресуду Првог основног суда у Београду Посл.бр. 18 К 7162/2012 од 04.06.2013. године потврдио.

Бранилац окр. А.Х., адвокат Ј.Т. поднео је захтев за заштиту законитости против пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 бр. 5226/2013 од 14.11.2013.

године и поступка који је претходио њеном доношењу, (а разлози захтева упућују да се исти односи и на означену првостепену пресуду), због повреде закона у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијану пресуду укине и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби браниоца окривљеног изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду 18 К.7162/2012 од 04.06.2013. године.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“ 72/11, 101/11, 121/12, 32/13 и 45/13) (у даљем тексту: ЗКП), па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окр. А.Х., адвоката Ј.Т је основан у односу на повреду кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, а неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1. ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Основано бранилац окр. А.Х. у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним правноснажним пресудама повређен закон (члан 4. став 1. ЗКП), у делу којим је окривљени оглашен кривим и зато што је „дана 28.07.2008. године око 7,00 часова у дворишту испред куће на напред наведеној адреси (у Б, ул. ...) пришао оштећеној, ујео је за руку како би истраго кључеве које је носила са собом, затим је чупао, шутирао, ударао“, јер је у погледу ове инкриминације ствар већ правноснажно пресуђена.

Наиме, у прекршајном поступку против окр. А.Х. (и тада окривљене, овде оштећене М.Х.), решењем Градског судије за прекршаје у Београду Уп.бр. 237028/08 од 04.06.2009. године, које је постало правноснажно у односу на окр. А.Х. дана 23.02.2010. године, окривљени А.Х. и М.Х., оглашени су одговорним и кажњени новчаном казном у износу од по 10.000,00 динара, за прекршај из члана 6. став 3. Закона о јавном реду и миру, учињен тако што су дана 28.07.2008. године, око 7,00 часова, у Б., у ул. ..., нарушили јавни ред и мир, тучом, односно тако што су се најпре посвађали, затим одгурали рукама у пределу руку и тела (приликом отимања око кључа, како је утврђено у наведеном решењу), којом приликом је М. задобила видне повреде десне шаке у виду огреботине, а А. видне повреде десне надлактице у виду огреботине.

Према наведеном, чињенични опис прекршаја окр. А.Х. односи се на истог окривљеног и исти животни догађај, са истим чињеницама у погледу времена и места дешавања и у битном истим радњама окривљеног које се односе на примену насиља према оштећеној, а које су садржане и у опису кривичног дела насиље у породици, у делу који се односи на догађај од 28.07.2008. године, које је окривљеном стављено на терет оптужним предлогом јавног тужиоца Првог основног јавног тужилаштва у

Београду Кт бр. 1479/09 од 01.09.2010. године, и за које је оглашен кривим побијаним правноснажним пресудама.

Одредбом члана 6. став 1. Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“ бр. 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“ бр. 58/04, 85/05, 115/05, 49/07, 122/08, 72/09 и 76/10) (у даљем тексту: раније важећи ЗКП) који је био на снази у време доношења првостепене пресуде и у односу на који се оцењује законитост исте, сходно одредби члана 604. став 1. ЗКП, као и одредбом члана 4. став 1. ЗКП који се примењује од 01.10.2013. године, дакле у време доношења побијане другостепене пресуде, прописана је забрана поновног суђења у истој ствари, односно забрана гоњења лица за кривично дело за које је правноснажном одлуком ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен. Наведена забрана, која је садржана и у обавезујућим нормама међународног права (Европска конвенција о заштити људских права и основних слобода) и као гаранција права на правну сигурност у казненом праву, унесена у одредбу члана 34. став 4. Устава Републике Србије, а које правне норме се непосредно примењују, подразумева непоновљивост поступка не само за „кривично дело“, већ за свако „кажњиво дело“, што значи да подразумева правноснажно окончање поступка пред било којим органом који по закону изриче казне, а не само пред судом.

Имајући у виду наведене прописе и битно истоветан чињенични опис прекршаја окр. А.Х. обухваћеног правноснажним прекршајним решењем од 04.06.2009. године и радње извршења кривичног дела из члана 194. став 1. КЗ од 28.07.2008. године за коју је, између осталих, окривљени оптужен у овом кривичном поступку, првостепени суд је био дужан да из чињеничног описа осуђујуће пресуде за наведено кривично дело изостави инкриминисане радње од 28.07.2008. године из разлога што је за исте окривљени раније донесеном правноснажном одлуком прекршајног органа оглашен одговорним и кажњен, а на исти начин је требало да поступи и другостепени суд када је одлучивао о жалби браниоца окривљеног. Како то није учинио ни првостепени ни другостепени суд, због погрешно заузетог становишта да се не ради о пресуђеној ствари, зато што је одлуку донео орган управе, а не суд (првостепени суд), односно са образложењем да се описом радњи прекршаја не исцрпљује чињенични опис кривичног дела насиље у породици (другостепени суд), то је побијаним правноснажним пресудама повређен закон, односно учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП, на штету окривљеног.

Због тога је Врховни касациони суд отклонио наведену повреду закона преиначењем правноснажних пресуда и окр. А.Х. огласио кривим за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, налазећи да се у осталим радњама окривљеног описаним у оптужном акту и изреци првостепене пресуде (без радње од 28.07.2008. године, коју је изоставио услед забране кривичног гоњења окривљеног за исте), стичу битна обележја наведеног кривичног дела.

С обзиром на овако донету одлуку овог суда у односу на радњу извршења која је изостављена из чињеничног описа кривичног дела за које је окривљени оглашен

кривим, како је напред изложено, Врховни касациони суд је одлучио и о кривичној санкцији за то дело и окривљеном, на основу члана 65. и 66. КЗ, изрекао условну осуду тако што му је, применом члана 54. КЗ, утврдио казну затвора у трајању од 5 месеци, оценом конкретних околности извршења дела радњама за које је оглашен кривим и олакшавајућих околности из правноснажне пресуде и истовремено одредио да се ова казна неће извршити ако окривљени у року од 2 године не учини ново кривично дело, налазећи да ће се овако изреченом условном осудом остварити њена сврха (члан 64. КЗ) у оквиру опште сврхе кривичних санкција (члан 4. став 2. КЗ).

Врховни касациони суд није одлучио да се у случају опозива условне осуде у утврђену казну урачунава затвор у трајању од 10 дана по решењу Уп. 2370281/08 од 04.06.2009. године, јер нису испуњени услови у смислу члана 63. став 1. КЗ.

Неосновано се, по оцени Врховног касационог суда, у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног истиче повреда кривичног закона (члан 439. тачка 1. ЗКП), наводима да су у изреку правноснажне пресуде унете радње вређања и упућивања погрдних речи („...“ и сл.) које по законском опису у члану 194. став 1. КЗ нису елементи бића кривичног дела насиље у породици. Ово из разлога што се кривично дело у питању, према законском опису радње у члану 194. став 1. КЗ, извршава, између осталог и безобзирним понашањем, што вређање и упућивање погрдних речи, за које је окривљени оптужен и оглашен кривим, несумњиво јесте.

Захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује се и да је у жалбеном поступку, који је претходио доношењу побијане другостепене пресуде, учињена повреда одредбе члана 447. став 2. ЗКП, јер је другостепени суд одржао седницу већа на коју није позвао окривљеног и његовог браниоца иако је захтев за њихово обавештавање о седници већа бранилац благовремено ставио у жалби изјављеној против првостепене пресуде на основу члана 375. тада важећег ЗКП, као и да је другостепеном пресудом учињена повреда одредбе члана 460. став 1. ЗКП, јер другостепени суд није оценио жалбене наводе браниоца окривљеног и није дао јасне и конкретизоване разлоге за своју оцену о неоснованости истих.

Међутим, наведене повреде закона нису предвиђене, одредбом члана 485. став 4. ЗКП, као дозвољен законски разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно његовог браниоца, па је Врховни касациони суд захтев у наведеном делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде у односу на усвајајући део на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП у односу на одбијајући део на основу члана 491. став 1. ЗКП, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези са чланом 485. став 4. ЗКП, у делу у којем је захтев одбацио као недозвољен.

Записничар
Наташа Бањац,с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.